

Ko govorimo o psihozi in slušnih halucinacijah ali prisluhih, si večina ljudi predstavlja strašljive glasove, ki posameznika žalijo, mu grozijo ali ga silijo v nevarna dejanja. Toda zanimiva raziskava je pokazala, da izkušnja prisluhov ni povsod po svetu enaka in jo močno oblikuje tudi kultura, v kateri človek živi.

Novice

Ali glasovi v naši glavi zvenijo drugače glede na kulturo?

V raziskavi so intervjuvali 60 ljudi s psihozo oziroma shizofrenijo – po 20 v **ZDA**, **Indiji** in **Gani**. Vsi so slišali glasove, vendar so jih doživljali na presenetljivo različne načine.

V ameriški skupini so udeleženci **glasove** pogosto opisovali kot **vsiljive**, **nasilne** in **sovražne**. Mnogi so govorili o občutku, da je njihov um »pokvarjen« ali »napaden«. Kar 14 od 20 sodelujočih je poročalo, da so jim glasovi ukazovali, naj poškodujejo sebe ali druge. Glasove so pogosto razumeli kot znak bolezni, nekaj, kar je treba utišati ali premagati.

Povsem drugačna slika se je pokazala **v Indiji**. Tam so številni ljudje glasove doživljali kot **sorodnike**, **družinske člane** ali znane ljudi. Glasovi so jih sicer lahko kritizirali ali grajali, vendar so bili pogosto tudi vir družbe, nasvetov in celo zabave. Nekateri so povedali, da jim je bilo poslušanje glasov prijetno, ker niso bili sami. Eden od sodelujočih je dejal: »Glasovi so mi všeč. Pogovarjajo se z

menoj in to je prijetno.«

Še bolj presenetljivi so bili rezultati **iz Gane**. Tam je veliko udeležencev glasove povezovalo z **Bogom, duhovi** ali drugimi nadnaravnimi bitji. Kar večina jih je poročala o vsaj nekaterih pozitivnih izkušnjah. Glasovi so jim dajali občutek zaščite, vodstva ali moralne podpore. Čeprav so nekateri slišali tudi negativne glasove, so pogosto verjeli, da so pozitivni glasovi močnejši in jih lahko zaščitijo pred slabimi.

Najpomembnejše sporočilo raziskave je, da **glasovi niso zgolj biološki znak bolezni. Kako jih človek razume in doživlja, je povezano tudi z družbenim okoljem, prepričanji in kulturnimi predstavami o svetu**. V zahodnih družbah je poudarek pogosto na posamezniku in njegovem notranjem svetu, zato ljudje glasove pogosteje doživljajo kot vsiljivce. V Indiji in Gani pa glasove razumejo bolj kot bitja ali ljudi, s katerimi lahko komunicirajo.

Za področje **stigmatizacije** je to izjemno pomembno spoznanje. Kaže nam, da **ljudje s psihozo ne živijo nujno v svetu nenehnega strahu in trpljenja**, kot pogosto prikazujejo filmi in mediji. Njihove izkušnje so lahko zelo različne. Če družba na psihozo gleda zgolj skozi prizmo nevarnosti, bolezni in »pokvarjenega uma«, lahko nehote povečuje stigmatizacijo. **Razumevanje raznolikosti teh izkušenj** pa odpira prostor za **več sočutja, sprejemanja in človečnosti**.

Morda največja zanimivost raziskave ni v tem, da ljudje slišijo glasove, temveč v tem, da kultura vpliva celo na to, kako ti glasovi zvenijo, kaj govorijo in kakšen odnos imajo do človeka.

Vir: Luhmann, T. M., Padmavati, R., Tharoor, H., & Osei, A. (2015). Differences in voice-hearing experiences of people with psychosis in the U.S.A., India and Ghana: interview-based study. The British Journal of Psychiatry, 206(1), 41–44.

Poletno branje 2026

V mesecu juliju smo na naših družbenih omrežjih Facebook in Instagram objavili serijo sedmih videoposnetkov z našimi predlogi knjig v duhu Omre za letošnje poletje. Vsi posnetki so še vedno na voljo za ogled na obeh družbenih omrežjih.

Stopite v stik z nami

Partnerji programa

ZRC SAZU

INŠTITUT
KARAKTER

PAMINA®

Program OMRA sofinancira Ministrstvo za zdravje RS.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA ZDRAVJE